

UCHWAŁA NR 223/2020
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 18 sierpnia 2020 r.

w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Wyborców Konfederacja
Polski Niepodległej – Niezłomni z wyborów do Parlamentu Europejskiego,
przeprowadzonych w dniu 26 maja 2019 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. a i e ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684 i 1504 oraz z 2020 r. poz. 568)

postanawia

odrzuć sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Wyborców Konfederacja Polski Niepodległej – Niezłomni o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, związanych z udziałem w wyborach do Parlamentu Europejskiego, przeprowadzonych w dniu 26 maja 2019 r., **z powodu naruszenia** 132 § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego.

Uzasadnienie

Komitet Wyborczy Wyborców Konfederacja Polski Niepodległej – Niezłomni przedłożył Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie finansowe w dniu 30 sierpnia 2019 r., tj. z naruszeniem terminu określonego w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego, który upłynął w dniu 26 sierpnia 2019 r. Sprawozdanie sporządzone zostało zgodnie ze wzorem, określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 września 2011 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego (Dz. U. z 2019 r. poz. 566).

Do sprawozdania Komitetu nie zostało załączone sprawozdanie biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą. Stanowi to naruszenie

art. 142 § 2 Kodeksu wyborczego, który stanowi, że jeżeli sprawozdanie finansowe przedkładane jest Państwowej Komisji Wyborczej, dołącza się do niego sprawozdanie biegłego rewidenta zawierające jego opinię na temat sprawozdania Komitetu. Sprawozdania zawierającego opinię biegłego rewidenta nie sporządza się wyłącznie wówczas, gdy pełnomocnik finansowy, w terminie 30 dni od dnia wyborów, zawiadomi Państwową Komisję Wyborczą, że komitet wyborczy nie miał przychodów, nie poniósł wydatków ani nie ma zobowiązań finansowych. Komitet Wyborczy Wyborców Konfederacja Polski Niepodległej – Niezłomni takiego zawiadomienia Państwowej Komisji Wyborczej nie złożył. Komitet, pomimo wielu prób kontaktu podejmowanych przez biegłego rewidenta, nie udostępnił do badania biegłemu swojemu sprawozdania finansowego, jak również innych dokumentów finansowo-księgowych, w wyniku czego jego badanie nie odbyło się i nie zostało sporządzone przez biegłego sprawozdanie zawierające jego opinię na temat badania sprawozdania finansowego tego Komitetu.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 144 § 7 Kodeksu wyborczego, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania finansowego tego Komitetu.

W wyniku badania sprawozdania finansowego Komitetu oraz dołączonych do niego dokumentów Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, co następuje.

Komitet Wyborczy Wyborców Konfederacja Polski Niepodległej – Niezłomni wykazał w sprawozdaniu finansowym, iż w okresie sprawozdawczym, pozyskał przychody/wpływy w wysokości 2 825,00 zł, które w całości pochodziły, zgodnie z art. 132 § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego, z wpłat obywateli polskich, mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Środki te wpłacone zostały w terminie określonym w art. 129 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego, przelewem, tj. w formie zgodnej z określoną w art. 134 § 5 Kodeksu wyborczego, na rachunek bankowy Komitetu o nr 40 1020 2313 0000 3602 0613 6552, prowadzony w Banku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.

Do umowy rachunku bankowego Komitetu nie wprowadzono zastrzeżeń wskazanych w art. 134 § 6 Kodeksu wyborczego o wymaganym sposobie dokonywania wpłat na rzecz komitetu oraz o dopuszczalnym źródle pozyskania środków finansowych

przez komitet, a także o dopuszczalnym terminie dokonywania wpłat. Uchybienie to nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania.

Wpłaty od osób fizycznych na rzecz Komitetu nie przekroczyły limitu określonego w art. 134 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że ponadto, w dniu 22 maja 2019 r., na rachunek bankowy Komitetu Wyborczego Wyborców Konfederacja Polski Niepodległej – Niezłomni została wpłacona kwota w wysokości 250,00 zł, która pochodziła od Stowarzyszenia Osób Internowanych „Chełminiacy 1982”. W dniu 16 sierpnia 2019 r., a zatem po 86 dniach od wpływu na rachunek Komitetu, równowartość tej kwoty wpłacona została przez Komitet na rachunek wskazanego wyżej Stowarzyszenia. Jednocześnie Komitet nie wliczył wskazanej wyżej kwoty 250,00 zł do przychodów i nie wykazał jej w swoim sprawozdaniu finansowym.

W wyniku analizy sprawozdania finansowego Komitetu Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza jednak, że Komitet środki finansowe pochodzące od Stowarzyszenia Osób Internowanych „Chełminiacy 1982”, a zatem od podmiotu innego niż wskazany w art. 132 § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego przyjął, albowiem nie dokonał ich zwrotu w terminie 30 dni od daty ich wpływu na rachunek Komitetu, do czego miał prawo zgodnie z art. 149 § 3 Kodeksu wyborczego. Niedokonanie ich zwrotu we wskazanym terminie oznacza, że Komitet środki te przyjął.

Również w swoich wyjaśnieniach z 21 lutego 2019 r. (ZKF-623-2/19) Państwowa Komisja Wyborcza wskazała, że „środki pozyskane z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego, których komitet nie zwrócił darczyńcy w nieprzekraczalnym 30-dniowym terminie, powinny być gromadzone na odrębnym rachunku wpływów nieprawidłowych, z przeznaczeniem ich na rzecz Skarbu Państwa. Środki zgromadzone na tym rachunku nie mogą być wykorzystane dla celów wyborczych. Podlegają one przepadkowi na rzecz Państwa wraz z ewentualnymi odsetkami”.

Środki przyjęte przez Komitet z nieuprawnionego źródła w wysokości 250,00 zł nie zostały zatem zwrócone darczyńcy w terminie wskazanym w Kodeksie wyborczym, nie zostały również wydzielone na odrębnym rachunku pomocniczym

Komitetu. Pozostawały one na rachunku bieżącym Komitetu, z którego Komitet pokrywał koszty kampanii wyborczej.

Przyjęcie przez Komitet środków finansowych przekraczających 1% ogólnej kwoty jego przychodów, jak ma to miejsce w przypadku Komitetu Wyborczego Wyborców Konfederacja Polski Niepodległej – Niezłomni, z naruszeniem art. 132 § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego, zgodnie z art. 144 § 1 pkt 3 lit. d w związku z art. 144 § 1 pkt 2 tego Kodeksu, stanowi podstawę odrzucenia sprawozdania tego Komitetu.

Przepisy Kodeksu wyborczego określające źródła pozyskiwania środków finansowych komitetów wyborczych są jednoznaczne i należy je stosować rygorystycznie. Nie pozostawiają one marginesu na ocenę tego, czy naruszenie prawa w tym względzie nastąpiło w wyniku umyślnego działania, czy na skutek błędu.

Stosownie do art. 149 § 1 i § 3 Kodeksu wyborczego, korzyści majątkowe przyjęte przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów Kodeksu, a także korzyści majątkowe udzielone komitetowi wyborczemu z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego, których komitet wyborczy nie zwrócił w terminie 30 dni od dnia ich udzielenia (w przypadku Komitetu Wyborczego Wyborców Konfederacja Polski Niepodległej – Niezłomni są to środki w łącznej kwocie 250,00 zł), lub ich równowartość, jeżeli środki te zostały przez Komitet zużyte lub utracone, podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Komitetowi wyborczemu przysługuje prawo dobrowolnego wpłacenia równowartości środków w kwocie 250,00 zł, w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu niniejszej uchwały Państwowej Komisji Wyborczej. Wpłaty należy dokonać na rachunek bankowy urzędu skarbowego właściwego dla siedziby Komitetu, a potwierdzenie wpłacenia równowartości tych środków Komitet zobowiązany jest przedstawić Państwowej Komisji Wyborczej. W przypadku niewykonania wskazanych czynności, podjęte zostaną działania wskazane w art. 149 § 6 Kodeksu wyborczego.

Wydatki/koszty Komitetu wykazane zostały w sprawozdaniu w kwocie 2 825,00 zł. Komitet przeznaczył je na finansowanie materiałów wyborczych – plakatów (2 807,00 zł) oraz opłat bankowych (18,00zł).

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza jednak, że Komitet Wyborczy Wyborców Konfederacja Polski Niepodległej – Niezłomni nie zarejestrował list

kandydatów na posłów w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2019 r., na co miał czas do godz. 24:00 w dniu 16 kwietnia 2019 r. Pomimo tego drukował on plakaty wyborcze, których koszt wyniósł 2 807,00 zł. Faktura za niniejszą usługę została wystawiona w dniu 16 sierpnia 2019 r., a zatem niemal 3 miesiące po dniu wyborów. W związku z wątpliwościami dotyczącymi tego, czy Komitet zamówienie na te materiały agitacyjne złożył jeszcze przed upływem terminu zgłaszania list kandydatów do zarejestrowania, czy też już po tym terminie, a zatem w czasie kiedy wiedząc, iż nie zarejestrował kandydatów w wyborach, materiałów takich zamawiać i opłacać już nie mógł, a także mając na względzie szereg innych wątpliwości co do prawidłowości gospodarki finansowej Komitetu, jego sprawozdania finansowego, a także dołączonych do niego dokumentów, Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła się do Komitetu o udzielenie stosownych wyjaśnień jak i o usunięciu braków.

W sprawach tych dwukrotnie wysłane zostały do Komitetu za pośrednictwem Poczty Polskiej pisma, pierwsze z dnia 13 stycznia, drugie 27 stycznia 2020 r. Pisma te przesłane zostały także drogą mailową na adres wskazany przez Komitet w zawiadomieniu o jego utworzeniu. Nie zostały one jednak odebrane przez przedstawicieli Komitetu i nie została udzielona na nie odpowiedź.

Mając zatem na uwadze, że Komitet nie złożył Państwowej Komisji Wyborczej stosownych wyjaśnień w kwestiach wskazanych w ww. pismach, nie wypełnił obowiązku przedłożenia Komisji wszystkich wymaganych ustawowo dokumentów, a także nie poddał swojego sprawozdania finansowego i dokumentów finansowych badaniu przez biegłego rewidenta, stwierdzić należy, że poza wskazanymi wyżej bezspornymi naruszeniami przepisów Kodeksu wyborczego, zachodzi także domniemanie, że Komitet na cele niezwiązane z wyborami, a zatem niezgodnie z art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego, wydatkował nie tylko środki w kwocie 250,00 zł, ale także środki w kwocie 2 807,00 zł, a zatem łącznie 3 057,00 zł. Uzasadnione jest także domniemanie, że Komitet przyjmował korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym niezgodnie z art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego.

Brak wyjaśnień w opisanych powyżej kwestiach uzasadnia stwierdzenie, że Komitet wyborczy podał w sprawozdaniu dane niezgodne ze stanem faktycznym oraz, że pozyskał i wydatkował środki finansowe w sposób niezgodny z art. 129 § 1

oraz art. 132 § 3 pkt 2, a także przyjmował korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym z naruszeniem art. 132 § 5 i 133 § 2 Kodeksu wyborczego, co skutkuje odrzuceniem sprawozdania.

Jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14 października 2008 r., sygn. akt III SW 10/08 (dotyczącym co prawda partii politycznych, jednak mogącym mieć zastosowanie także do podnoszonych wyżej kwestii), brak wyjaśnienia niezgodności finansowych rodzi domniemanie faktyczne dokonania naruszeń i pozwala na odrzucenie sprawozdania.

Pełnomocnik wyborczy Komitetu nie zawiadomił Państwowej Komisji Wyborczą o utworzeniu strony internetowej Komitetu. Stanowi to naruszenie art. 102 § 1, zgodnie z którym pełnomocnik wyborczy komitetu, w ciągu 7 dni od dnia przyjęcia przez Państwową Komisję Wyborczą zawiadomienia o utworzeniu komitetu, zawiadamia ten organ o adresie strony internetowej. Również to uchybienie nie jest podstawą odrzucenia sprawozdania Komitetu.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Komitetu i załączonych do niego dokumentów, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia pełnomocnikowi finansowemu Komitetu Wyborczego Wyborców Konfederacja Polski Niepodległej – Niezłomni przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego postanowienia.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak